

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

50

Brno 2009

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 50
Volume 50

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Fotografie levalloiského hrotu nalezeného při výzkumu paleolitické lo-
kality Tvarožná-Za školou. Srov. studii P. Škrdly a kol. obr. 5:1. Foto
J. Špaček.

*A foto of the Levallois point found in the Paleolithic site Tvarožná-
Za školou. See the study of P. Škrdla et. al. Fig. 5:1. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2009

Copyright ©2009 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

materiál, několik fragmentů kamenných znotěrek a také menší počet keramického materiálu, který s velkou pravděpodobností můžeme připsat lidu nitranské kultury.

Arkadiusz Tajer

Resumé

Hulín (Bez. Kroměříž). „Vrbičné“. Schnurkeramik. Gräberfeld, Rettungsgrabung.

HULÍN (K. Ú. CHRÁŠTANY, OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Záhumení“. KŠK. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

Během archeologických dohledů na stavbě rychlostní komunikace R 55 Skalka–Hulín byl prozkoumán na okraji skrývané plochy u obce Chrástany kostrový hrob. Místo nálezů je situováno poblíž silnice Chrástany–Záhlinice na mapě ZM ČR 1:10 000, list 25–31–13, těmito koordináty: 209 mm od Z. s. č. a 351 mm od J. s. č. Rozměry hrobové jámy jsou 2,03 × 1,29 a hloubka 0,25 m. Hrob obsahoval 2 broušené sekerky, úštěp a špatně dochovanou nádobu. Kostra nebyla dochována.

Martin Paulus

Resumé

Hulín (Kataster Chrástany, Bez. Kroměříž). „Záhumení“. Schnurkeramikultur. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

CHARVÁTÝ (OKR. OLOMOUČ)

„Charvátské záhumenky“. Eneolit (?). Hrob. Záchranný výzkum.

Při stavebních pracích na rozšíření silnice II/435 bylo zjištěno narušení kostrového pohřbu. Jeho preparace byla provedena dne 7. 5. 2008. Lokalita se nachází na levé straně silnice Olomouc–Tovačov, severně od obce Charváty, v místě plánované deponie zeminy. Trat' „Charvátské záhumenky“ je situována na okraji pravobřežní terasy řeky Moravy. Identifikace lokality na mapě ZM ČR 1:10 000, list 24-24-04, je uvedena souřadnicemi od Z s.č.: J s.č.: 377: 235; 238: 234; 378: 229 mm.

Samotný pohřeb, včetně kostry a hrobové výbavy, byl značně poškozen těžkou mechanizací při skrývce ornice. Kostra byla patrně uložena ve skrčené poloze, lebku k západu. Zlomky dolní čelisti byly nalezeny na východní straně lebky. Kosterní materiál byl zachován pouze fragmentárně. Východně od lebky ve vzdálenosti 1,70 metru byla nalezena pazourková šipka. Výkop hrobové jámy nebyl zjištěn, kostra byla zatlačena do sprašového podloží. Zásyp hrobové jámy (světle hnědožlutá prachová hlína) byl zachován pouze v nejbližším okolí kostí, které byly zatlačeny do podloží.

Jakub Vrána

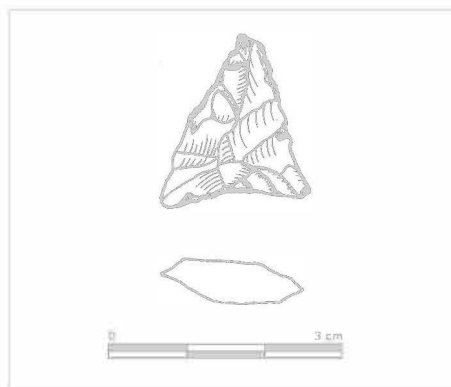
Resumé

Charváty (Bez. Olomouc). „Charvátské záhumenky“. Äneolithikum (?). Grab. Rettungsgrabung.

LHÁNICE (OKR. TŘEBÍČ)

„Vodavky“. KZP. Ojedinělý nález. Povrchový průzkum.

Pravěká lokalita s doklady vícenásobného osídlení poskytlá doklad o pobytu člověka v těchto místech v pozdním eneolitu. Místo nálezů leží přímo nad sz. okrajem Lhánic, na plochem sprašovém hřbetu klesajícím k východu mezi potoky Mohelnicka a Štenkrava, vlevo silnice vedoucí do Mohelna. Dosud se zde zjišťoval jediný nález z mladého paleolitu, osídlení kultury s lineární a vypíchanou keramikou, zlomek keramiky ze staršího nebo středního eneolitu, sídliště a pohřebiště z doby popelnicových polí a nepočtené nálezy z mladší doby laténské, pozdní doby římské a doby mladohradištní (Dvorský 1908, 234; Košťuřík, Kovárník, Měřinský, Oliva 1986, 211; Kuča, Čihák, Vokáč 2001, 132).

Obr. 4: Lhánice (okr. Třebíč). Šipka. Kresba J. Knotková. Fig. 4: Lhánice (Bez. Třebíč). Pfeilspitze. Zeichnung von J. Knotková.

Dále popisovaný nález silicitové šipky (obr. 4) objevil zde v roce 2008 Petr Knotek z Mohelna při povrchovém průzkumu společně se štipanými artefakty a keramikou z jiných období pravěku. Jde o krátkou trojúhelníkovou šipku vytvořenou pomocí plošné retuše a opatřenou vrubem pro uchycení. Artefakt je 2,1 cm dlouhý, 1,8 cm široký, jeho tloušťka je 0,6 cm. Jako materiál posloužila jemnější varieta rohovce typu Krumlovský les II. Je možné, že s uvedenou šipkou časově souvisí alespoň některé další štipané artefakty (úštěpy, čepele, jádra, skrabadla) opět z rohovce typu KI. I a II. Tento ojedinělý nález pochází s největší pravděpodobností z orbou porušeného hrobu kultury se zvoncovitými poháry nebo jde o náhodně ztracený předmět. Možnost, že pochází ze sídlištního objektu, je méně pravděpodobná, neboť přes opakovaně sběry se zde například keramické nálezy KZP neobjevily. Nejbližší známá lokalita KZP leží v trati „Černice“ 400 m sv. odtud – pohřebiště (Hájek 1951, 28–29), sídliště KZP se pak nachází 900 m daleko při v. okraji Lhánic (sdělení Pavel Škrdla 2008). V širším okolí jsou